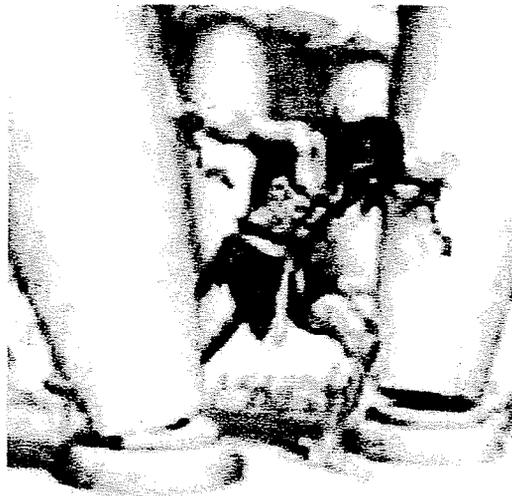

Shimshon

Source Materials
Rabbi Efrem Goldberg
reg@brsonline.org

PERSONALITIES IN TANACH

SHIMSHON

1. What is unusual about the wife of Manoach? Why do you think that is so?
2. Who else in Tanach is informed by an Angel of their pregnancy?
3. What is the root of the name Shimshon and what is its meaning?
4. Why is it important for Shimshon to be a Nazir?
5. Shimshon goes **down** to Timna and marries there. Who in the chumash goes to Timna and is it described as going up or down?
6. What was Shimshon's strategy for defeating the Plishtim and did his choice of women have anything to do with it?
7. Did Shimshon's marriage to the Philistine woman of Timna have God's approval? Prove it from the pesukim?
8. What is the symbolism of Shimshon's encounter with the lion? Why doesn't he tell anyone about it?
9. Divide chapters 13-16 into two parts. What is the difference between the first half and the second half?
10. What is the root of the name Delilah and what does it mean?
11. Why does losing his hair make Shimshon weak? How does he gain back the strength to bring down the stadium?
12. Is Shimshon a successful leader of the Jewish people? How does he compare to other leaders like Gideon and Yehoshua?

would say to him, "Are you an Ephraimite?" and he would answer, "No."⁶ Then they would say to him, "Now say, 'Shibboleth,'" but he said, "Sibboleth" — for he could not enunciate properly. Then they would seize him and slaughter him by the crossings of the Jordan. During that time, forty-two thousand fell from Ephraim.*

⁷ Jephthah judged Israel for six years. Jephthah the Gileadite died and was buried in cities of Gilead.*

IBZAN 12:8-10 After him, Ibzan of Beth-lehem judged Israel. ⁹ He had thirty sons and he sent out thirty daughters; he brought thirty daughters for his sons from without. * He judged Israel for seven years. ¹⁰ Ibzan died and was buried in Beth-lehem.

ELON THE ZEBULUNITE 12:11-12 After him, Elon the Zebulunite judged Israel; he judged Israel for ten years. ¹³ After him, Abdon son of Hillel the Pirathonite judged Israel. ¹⁴ He had forty sons and thirty grandsons, riding on seventy colts. He judged Israel for eight years. ¹⁵ Abdon son of Hillel the Pirathonite died and was buried in Pirathon, in the land of Ephraim, on the Amalekite mountain.

ABDON SON OF HILLEL 12:13-15

13 The Children of Israel continued to do what was evil in the eyes of HASHEM, and HASHEM delivered them into the hand of the Philistines for forty years.

SAMSON 13:1—16:31 An angelic visitation appeared to the woman and said to her, "Behold now — you are barren and have not given birth, but you shall conceive and give birth to a son. ⁴ And now, be careful not to drink wine or aged wine, and not to eat anything contaminated. ⁵ For you shall conceive and give birth to a son; a razor shall not come upon his head, for the lad shall be a nazirite of God from the womb, * and he will begin to save Israel from the hand of the Philistines."

⁶ The woman came and told her husband, saying, "A man of God came to me, and his appearance was like the appearance of an angel of God — very awesome! I did not ask him where he was from and he did not tell me his name. ⁷ He said to me, 'Behold, you shall conceive and give birth to a son. And now, do not drink wine or aged wine, and do not eat anything contaminated, for the lad shall be a nazirite unto God from the womb until the day of his death.'"

Manoah's prayer ⁸ Manoah prayed to HASHEM and said, "Please, my Lord, may the man of God whom you sent come now again to us and teach us what we should do with the lad who is to be born."

The angel's reappearance ⁹ God heeded the call of Manoah and the angel of God came again to the woman when she was sitting in the field, but Manoah her husband was not with her. ¹⁰ The woman hastened; she ran and told her husband; she said to him, "Behold, the man who came to me that day has appeared to me."

¹¹ Manoah arose and went after his wife. He came to the man and said to him, "Are you the man who spoke to the woman?" He said, "I am."

¹² Manoah said, "Now, may your words come true! What should be the about in earlier times by such great judges as Deborah and Gideon, but God did not wish to let the Philistines go completely unpunished. So He sent Samson, whom He endowed with superhuman strength, to carry out sporadic attacks against the Philistines. Moreover, he was to would be miraculous.

וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמִירָה נְשֵׂאת שְׂבִילַת נְיֹאֲמֵר סִבְלַת וְלֹא יִכְוֵן לְדַבֵּר בֵּן נְיֹאחֲזוּ אוֹתוֹ וְיִשְׁחַטְחוּהוּ אֶל-מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בַּעַת הַהִיא מֵאַפְרַיִם אַרְבַּעִים וּשְׁנָיִם אֲלָף: וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת-יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד: וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת-יִשְׂרָאֵל אֲבָצָן מִבֵּית לָחֶם: וַהֲדִי-לוֹ שְׁלִישִׁים בָּנִים וּשְׁלִישִׁים בָּנוֹת שְׂלַח הַחֲוֶזָה וּשְׁלִישִׁים בָּנוֹת הַכִּבּוֹ לִבְנֵי מִן-הַחֲוֶזַח וַיִּשְׁפֹּט אֶת-יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים: וַיָּמָת אֲבָצָן וַיִּקְבֹּר בְּבֵית לָחֶם: וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת-יִשְׂרָאֵל אֵילָן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת-יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם: וַיָּמָת אֵילָן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד: וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת-יִשְׂרָאֵל עֲבֹדוֹן בֶּן-הִלֵּל הַפִּרְאֲתוֹנִי: וַהֲדִי-לוֹ אַרְבַּעִים בָּנִים וּשְׁלִישִׁים בָּנֵי רַבִּים עַל-שִׁבְעִים עֶזְרָם וַיִּשְׁפֹּט אֶת-יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים: וַיָּמָת עֲבֹדוֹן בֶּן-הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקְבֹּר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ אֲפְרַיִם בְּכֵר הַעֲמַלְקִי: וַיִּסְפּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּהְיֶה אַחֲרֵי מִצְרַעָה יְהוָה בְּיַד פְּלִשְׁתִּים אַרְבַּעִים שָׁנָה: וַהֲדִי אִישׁ אֶחָד מִצְרַעָה וַיִּמְשָׁפֹט מִיַּד וַיִּשְׁמָו מְנוּחַ וַאֲשֵׁמוּ עֲקָרָה וְלֹא יִלְדוּ: וַיָּרָא מַלְאֲכֵי-יְהוָה אֶל-הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ דוּחָה נָא אֶת-עֲקָרְךָ וְלֹא יִלְדוּ וְהָיִיתָ וְיִלְדוּ בָּן: וַתֵּחֶזֶק הַשְּׂמֵרָה נָא וְאֵל-תִּשְׁחָטִי וַיִּזְכֹּר וְאֵל-תִּלְבַּכְלִי כִּלְטָמָא: כִּי הִנֵּה הָיָה וְיִלְדוּ בָּן וּמוֹרָה לֹא-יֵעָלֶה עַל-רֹאשׁוֹ כִּי-יִזְכֹּר אֲלֵהֶם וַיְהִי וַתַּעַר מִן-הַבָּטָן וַהֲוֹא יָחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת-יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַתִּבֶּא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישִׁיהָ לֹא-אֹמֵר אִישׁ הָאֲלֹהִים בָּם אֲלֵי וּמָה-אֶהוּ בְּמִרְאֵה מַלְאָךְ הָאֲלֹהִים נִרְאָה נִרְאָה מֵאֵד וְלֹא שְׂאֵל-תִּיחִידוּ אִי-מִזֶּה הוּא וְאֵת-שְׁמוֹ לֹא-הִגִּיד לִי: וַיֹּאמֶר לִי הִנֵּה הָיָה וְיִלְדוּ בָּן וְעֲמָהּ אֵל-תִּשְׁחָטִי וַיִּזְכֹּר וְאֵל-תִּלְבַּכְלִי כִּלְטָמָא כִּי-יִזְכֹּר אֲלֵהֶם וַיְהִי וַתַּעַר מִן-הַבָּטָן וַהֲוֹא יָחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת-יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַתִּבֶּא עַד-יוֹם מוֹתוֹ: וַתַּעַר מְנוּחַ אֶל-יְהוָה כִּי-אֲדוּנִי אִישׁ הָאֲלֹהִים אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ לִּי: וְהָיָה עוֹד אֲלֵינוּ וְיִזְכֵּנוּ מִיַּד-נַעֲשֵׂה לְנַעַר הַיְהוּדִי: וַיִּשְׁמַע הָאֲלֹהִים בְּקוֹל מְנוּחַ וַיִּבֶא מַלְאָךְ הָאֲלֹהִים עוֹד אֶל-הָאִשָּׁה וַהֲוֹא יִשְׁבֹּת בְּשָׂרָהּ וּמְנוּחַ אִישָׁה אִינוּ עֲמָהּ: וַתִּמְהַר הָאִשָּׁה וַתִּרְץ וַתִּבֶּן לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר אֲלֵיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר-בָּא בָיָם אֲלַי: וַתִּקַּם וַיִּלְךְ מְנוּחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַתִּבֶּא אֶל-הָאִישׁ וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר-אֲשֶׁר-דִּבַּרְתָּ אֵל-הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר מְנוּחַ עֲמָה וְכֹא מִיַּד-יְהוָה

12:6. The people of Gilead took advantage of an Ephraimite speech defect to identify who was from that tribe. The people of Ephraim could not pronounce a "sh" sound, and that was their undoing.

12:7. Jephthah "was buried in cities of Gilead" implies that he received more than one burial. According to the Midrash (see 11:3), his limbs atrophied and fell off by one; each was buried in the city he was in at the time.

12:9. Scripture implies that Ibzan was a very virtuous man, for he became judge of his nation and merited to see all his sixty children happily married (Radak).

13:5. The people once more fell into sinfulness and God permitted the Philistines to take control of the country. Israel was not worthy of the complete salvation brought

ג

HAFTARAS
NASSO
13:2-25

EARLY PROPHETS

conduct of the lad and his behavior?"

¹³ The angel of God said to Manoah, "Of everything that I spoke to the woman, she should beware. ¹⁴ Of anything that comes from the grapevine, she shall not eat; wine or aged wine, she shall not drink; anything contaminated, she shall not eat. Everything that I commanded her, she shall observe."

¹⁵ Manoah said to the angel of HASHEM, "Please let us detain you, and we shall prepare a goat kid for you."

¹⁶ The angel of HASHEM said to Manoah, "If you detain me, I shall not eat of your food. If you wish to prepare an elevation-offering, offer it up to HASHEM" — for Manoah did not know that he was an angel of HASHEM.

¹⁷ Manoah said to the angel of HASHEM, "What is your name, so that when your word comes about, we may honor you?"

¹⁸ The angel of HASHEM said to him, "Why is it that you ask for my name? It is hidden!"

¹⁹ Manoah took the goat kid and the meal-offering and brought [them] up on the rock to HASHEM — and [the angel] performed a miracle, as Manoah and his wife watched. ²⁰ It happened that as the flame rose up from atop the altar to the heavens, the angel of HASHEM went up in the flame of the altar. Manoah and his wife were watching and they fell upon their faces to the ground.

²¹ The angel of HASHEM no longer appeared to Manoah and his wife; then Manoah realized that he was an angel of HASHEM. ²² Manoah said to his wife, "We shall surely die, for we have seen a Godly angel!"

²³ His wife said to him, "Had HASHEM wanted to put us to death, He would not have accepted from our hand an elevation-offering and a meal-offering, nor would He have shown us all this, nor would He let us hear such [tidings] at this time."

²⁴ The woman gave birth to a son, and she called his name Samson; the lad grew and HASHEM blessed him. ²⁵ The spirit of HASHEM began to resound in him in the camp of Dan, between Zorah and Eshtaol.

14 **S**amson went down to Timnath, and in Timnath he saw a woman of the daughters of the Philistines. * ² He went up and told his father and mother, and said, "I have seen a woman in Timnath, of the daughters of the Philistines. Now, take her for me as a wife."³ His father and mother said to him, "Is there no woman among the daughters of your brothers and in all my people that you go to take a wife from the uncircumcised Philistines?" But Samson said to his father, "Take her for me, for she is fitting in my eyes."⁴ His father and mother did not know that it was from HASHEM, for he was seeking a pretext against the Philistines; * at that time the Philistines were ruling in Israel.

⁵ So Samson and his father and mother descended to Timnath. They reached the vineyards of Timnath, and behold — a young lion was roaring toward him! ⁶ The spirit of HASHEM came over him and he tore it apart as one tears apart a kid, though he had nothing in his hand. He did not tell his father and mother what he had done. *

⁷ He went down and spoke with the woman, and she was fitting in the eyes of Samson. ⁸ He returned after some time to marry her, but he turned aside to see the fallen carcass of the lion, and behold, a swarm of bees was in

The lion and the bees

Blessing fulfilled

The woman of Timmah

נביאים ראשונים

⁹ משפט' דנער ומעשהו: נאמר מלאך יהוה אל מנחם מכל אשר אמרת

¹⁰ אל-ה'אשה תשמר: מכל אשר יבא מגופן היין לא תאכל ויין ושכר אל-

¹¹ תשתו וכל-טמאה אל-תאכל כל אשר-צויתיה תשמר: נאמר מנחם

¹² אל-מלאך יהוה נעצרה'נא אותך ונעשה לפניך גדי עזים: נאמר

¹³ מלאך יהוה אל מנחם אם-תעצ'רני לא-אכל בלחמך ואם-תעשה עליה

¹⁴ ליהוה תעל'נה כי לא ידע מנחם כי-מלאך יהוה הוא: נאמר מנחם אל-

¹⁵ מלאך יהוה מי שמך כד-יבא דברך [וכדו' 9] וכדנודו: נאמר לו

¹⁶ מלאך יהוה למה זה תשאל לשמי והוא פלא: נאמר מנחם את-גדי

¹⁷ העזים ואת-המנ'חה נמ'על על-הצור ליהוה ומפלא לעשות ומנחם

¹⁸ נאשתו ראים: ויהי בעלות הליבה מעל המזבח השמימה נמ'על מלאך-

¹⁹ יהוה בל'בה המזבח ומנחם ואשתו ראים ונפלו על-פניהם ארצה: ולא-

²⁰ יסף עוד מלאך יהוה להרא'ה אל-מנחם ולא-אשתו אז ידע מנחם כי-

²¹ מלאך יהוה הוא: נאמר מנחם אל-אשתו מות נמות כי-אלהים ראינו:

²² ותאמר לו אשתו לו תפץ יהוה להמיתנו לא-לקח מנחנו עלה ומנ'חה

²³ ולא הראנו את-פל-אלה ובעת לא השמיענו פואת: ומלך האשה לו

²⁴ ותקרא את-שמו שמשון ויג'על הנער ונקר'הו יהוה: ומלך רוח יהוה

²⁵ לפעמו במחנה'ו בין ארצה ובין אשתא'ל: ונרד שמשון

²⁶ תמנ'ה ונרא אשה בתמנ'ה מבנות פלשתים: נמ'על נגד לאביו ולאמו

²⁷ נאמר אשה ראיתי בתמנ'ה מבנות פלשתים ועמה קחו-אותה לי

²⁸ לאשה: ונאמר לו אביו ואמו האין בנות אחיד וכל-עמי אשה כי-

²⁹ אמה הולך לקחת אשה מפלשתים הערלים ונאמר שמשון אל-אביו

³⁰ אותה קח-לי כי-היא נשרה בעיני: ואביו ואמו לא ידעו כי מידוהו היא

³¹ כד-תאנה הוא מבקש מפלשתים ובעת הויה פלשתים משלים

³² בישר'אל: ונרד שמשון ואביו ואמו תמנ'ה נבאו ער-פרמי תמנ'ה

³³ ונהנה כפר אריות שאג לקראתו: ותצלח עליו רוח יהוה וישט'הו

³⁴ כשטע הנג' ומאומה אין פדו'ו ולא הוג'ד לאביו ולאמו את אשר עשה:

³⁵ ונרד נדבר אשה ותישר בעיני שמשון: נמשב מימים לקוחה וינסר

³⁶ לראות את מכל'ת האר'ה הנהה ערת דבורים בגוית האר'ה ודב'ה:

³⁷ ויודוהו אל כפיו הלק' הלק' ואכל הלק' אל-אביו ואל-אמו והוא להם

14:1. Samson's mode of operation was to find pretexts for the oppressors to wrong him, thus giving him plausible excuses to lash out against them.

14:4. Only he knew of this mission; he did not even tell his parents.

14:6. As a nazirite who is forbidden wine, Samson would not even walk through a vineyard (see Talmud, Pesachim 91b). Thus, he was separated from his parents at this time.

he began to be attracted by physical beauty, which ultimately led to his downfall (Radak; Talmud, Sotah 10a).

14:4. Only he knew of this mission; he did not even tell his parents.

14:6. As a nazirite who is forbidden wine, Samson would not even walk through a vineyard (see Talmud, Pesachim 91b). Thus, he was separated from his parents at this time.

they ate, but he did not tell them that he had scraped it from the body of the lion.
 10 His father went down to the woman and Samson made a feast there, for that was what the young men would do. 11 It happened when [the woman and her father] saw him that they took thirty companions to be with him. 12 Samson said to them, "Let me now pose you a riddle. If you tell me [its solution] during the seven days of feasting and you solve it, I will give you thirty sheets and thirty changes of clothing. 13 But if you cannot tell it to me, then you will give me thirty sheets and thirty changes of clothing."

They said to him, "Pose your riddle and let us hear it."

14 He said to them, "From the eater came forth food; and from the strong came forth sweetness." They could not tell [the solution of] the riddle for three days.
 15 It was on the Sabbath day that they said to Samson's wife, "Entice your husband to tell [you] the riddle for us — lest we will burn you and your father's house with fire! Did you invite us here to impoverish us?"

16 So Samson's wife wept near him and said, "You only hate me and do not love me! You posed the riddle to the sons of my people, but you did not tell me [the solution]."

He said to her, "Behold, I did not even tell my father and mother; shall I tell you?"
 17 She wept near him for the [remainder of the] seven days that they had the feast. It happened on the seventh day that he told her, for she had distressed him. Then she told [the solution to the] riddle to the sons of her people.

18 So the men of the city said to [Samson] on the seventh day, before the sun had set, "What is sweeter than honey, and what is stronger than a lion?" He replied to them, "Had you not plowed with my calf, you would not have solved my riddle!"

19 Then a spirit of HASHEM came over him, and he went down to Ashkelon and struck down thirty men of them; he took their garments and gave the changes [of clothing] to those who had told [the solution] of his riddle. His wrath flared, and he went up to his father's house. 20 Meanwhile, Samson's wife was [given in marriage] to his companion,* whom he had befriended.

21 [It happened some time later, in the days of the wheat harvest, that Samson remembered his wife with a goat kid. He said, "I wish to come to my wife, to the chamber," but her father would not permit him to enter.

2 Her father said, "I thought that you surely hate her, so I gave her over to your companion. Behold, her younger sister is better than she; let her be yours, instead of her."

3 Samson said to them, "This time I will be blameless from the Philistines,* when I do evil to them."

4 Samson went and caught three hundred foxes; he took torches and turned [the foxes] tail to tail, and put one torch between each pair of tails, in the middle.
 5 He set fire to the torches, and sent [the foxes] off to the grain fields of the Philistines; thus he burnt down [everything] from grain stacks to standing grain to olive groves.

6 The Philistines said, "Who did this?"

And [others] answered, "Samson, the son-in-law of the Timnite, because he took his wife and gave her to his companion." The Philistines then went and burned her and her father in fire.

7 Samson said to them, "If only you had done so [before]! Now I will avenge

וַיֹּאכְלוּ וְלֹא הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגִּזְיוֹת הָאֵרוֹהַר נָדָה הַדְּבָשׁ; וַיַּרְדּ אַבְיוֹהוּ

אֶל-הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם שְׂמֹשׁן מִשְׁתָּהוּ בִּי כֹן יַעֲשׂוּ הַבְּחוּרִים; וַיְהִי

כִּי בָּאוּתָם אוֹרוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מְרַעִים וַיְהִיו אִתּוֹ; וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂמֹשׁן

אֲחֻדְהֵנָּה לָכֶם חִידָה אִם-תִּגְדּוּ תִגְדּוּ אוֹתָהּ לִי שְׁבַעַת יָמֵי הַמִּשְׁתָּהוּ

וּמִצְאֹתָם וְנִתְּנִי לָכֶם שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וְשְׁלֹשִׁים חֲלָפֹת בְּגָדִים; וְאִם-

לֹא תִכְבְּלוּ לַהֲגִיד לִי וְנִתְּנָם אֲתָם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וְשְׁלֹשִׁים

חֲלָפֹת בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חוּדָה חִידְתְּךָ וְנִשְׁמַעְמָה; וַיֹּאמֶר לָהֶם

מִהֲבֹאֲבֵל יֵצֵא מֵאֲבֵל וּמִעֵץ יֵצֵא מִחוּץ וְלֹא יִכְלוּ לַהֲגִיד חִידָה שְׁלֹשֶׁת

יָמִים; וַיְהִי אִי בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וַיֹּאמְרוּ לְאִשְׁת-שְׂמֹשׁן פִּתִּי אֶת-אִישׁוֹ

וְגִד-לָנוּ אֶת-חִידְהָ כִּי-נִשְׂרַף אוֹתָךְ וְאֶת-בֵּית אַבְיוֹ הַלְיָרְשָׁנוּ

וְלֹא אֲהַבְתָּנוּ חִידְהָ כִּדְרָה לְבִנֵי עַמִּי וְלִי לֹא הִגְדַתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הֲנֵה

לְאֲבִי וְלְאֲמִי לֹא הִגְדַתִּי וְלֹךְ אֲגִיד; וַתִּבְּרַן עָלָיו שְׁבַעַת יָמִים אֲשֶׁר-

הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתָּהוּ וַיְהִי אִי בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וַיִּגְד-לָהּ כִּי הַצִּילְתָּהוּ וַתִּגְד-

הַחִידָה לְבִנֵי עַמָּה; וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֲנֹשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי בְּסָרְם וְזָבֹא

הַחוּרְסָה מִדֶּה מִדְּבַשׁ וּמִדָּה עֵץ מֵאֲרֵז וַיֹּאמֶר לָהֶם לֹלֵא תִרְשַׁתֶּם

בְּעֻגְלָתִי לֹא מִצְאֹתָם חִידְתִּי; וַתַּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיַּרְדּ אֲשֶׁרְלוֹן וַיִּקֶּן

מִתָּם אֶשְׁלֵשִׁים אִישׁ וַיִּקַּח אֶת-חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפּוֹת לְמִגְדוֹי

כִּי הַחִידָה וַיַּחֲר אַפּוֹ וַיַּעַל בֵּית אַבְיוֹהוּ; וַתְּהִי אִשְׁת שְׂמֹשׁן לְמִרְעוּהוּ אֲשֶׁר

אֶרְעָה לוֹ; וַיְהִי מִיָּמִים בִּימֵי קְצֵיר חֲטִיטִים וַיִּפְקֵךְ

שְׂמֹשׁן אֶת-אִשְׁתוֹ בְּגִדֵי עֵזִים וַיֹּאמֶר אַבְיָה אֶל-אִשְׁתוֹ הַחוּרְהָ

כִּי לֹא-נִתְּנֵנוּ אַבְיוֹהָ לְבוֹא; וַיֹּאמֶר אֶמְרָה אֲמִרָה כִּי-שָׂנֵא שְׂנֵאוֹתָהּ

וְאֲתִנְנָה לְמִרְעָךְ הֲלֹא אֲחִיתָה הִסְטָנָה טוֹבָה מִפְּנֵה תוֹהֵי-נָא לָךְ

ג תַּחְתּוֹתֶי; וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂמֹשׁן נְטוּרִי הִפְעַם מִפְּלִשְׁתִּים כִּי-עָשָׂה אֲנִי

ד עִמָּם רָעָה; וַיִּלְךְ שְׂמֹשׁן וַיִּלְכַּד שָׁם מֵאוֹת שׁוֹעֲלִים וַיִּקַּח לְפָרִים וַיִּתֵּן

ה וְזָב אֶל-זֶנֶב וַיִּשֶׂם לְפִיד אֲחָד בִּירוֹשָׁנוּ מִגִּזְרֵשׁ וַעַד-קָמָה וַעַד-כָּרֶם

וּבְלִפְתָּיִם וַיִּשְׁלַח בְּקָמּוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיַּבְעֵר מִגִּזְרֵשׁ וַעַד-קָמָה וַעַד-כָּרֶם

ז וַיְהִי; וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים מִי עָשִׂה-זֹאת וַיֹּאמְרוּ שְׂמֹשׁן הֲתָן בַּחַמְתִּי

ח כִּי יִקַּח אֶת-אִשְׁתוֹ וַיִּתְּנָה לְמִרְעָהוּ וַיַּעַל פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ

י וְאֶת-אַבְיוֹהָ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂמֹשׁן אִם-תַּעֲשׂוּן כִּיֹּאחַ כִּי אִם-נִקְמַתִּי

14:20. His wife's betrayal gave Samson an excuse to

avenge himself. Then, the woman's father unwittingly set

the stage for the next exploit by giving Samson's wife in

marriage to another man.

15:3. His wife's marriage to one of his erstwhile "friends"

provided him with a perfect pretext for vengeance.

15:7. Had you intervened against her family's treachery

when it happened, I would have respected you, but you

did nothing until I avenged myself — therefore I shall not

rest until I exact more punishment from you (Radak).

myself against you and afterwards I will stop. "9 Then Samson struck them calf upon thigh a great blow. Then he descended and dwelt in the cleft of the Rock of Etam.

9 The Philistines went up [for war], and they encamped in Judah, spreading out at Lehi [Jawbone]. * 10 The men of Judah said, "Why have you come up against us?"

They responded, "We have come up to arrest Samson, to do to him as he did to us!"

11 Three thousand men of Judah then went down to the cleft of the Rock of Etam, and they said to Samson, "Do you not know that the Philistines rule over us? * What is this [that] you have done to us?"

But he answered them, "As they did to me, so I did to them!"

12 They said to him, "We have come to arrest you, to hand you over into the hand of the Philistines."

13 They said to them, "Swear to me that you yourselves will not harm me."

They said to him, "No, rather we will only arrest you and give you over into their hand; but we will surely not put you to death." So they bound him with two new ropes and brought him up from the rock.

14 He came to Lehi and the Philistines shouted at him. A spirit of HASHEM came over him and the ropes that were on his arms became like flax that had been singed with fire; his bonds melted from upon his hands. 15 He found a fresh jawbone of a donkey, and stretched out his hand and took it. He struck down a thousand people with it. 16 Samson then said, "With the jawbone of a donkey, I heap upon heads; * with the jawbone of a donkey I have struck down a thousand men!" 17 When he finished speaking he cast the jawbone from his hand. That place was called Ramath-lehi [Jawbone Hill].

18 He became very thirsty. He called out to HASHEM and said, "You have granted this great salvation through the hand of Your servant, and now, shall I die of thirst and fall into the hand of the uncircumcised?" 19 So God split open the hollow that was in the jawbone, * and water came from it and he drank; his spirit returned to him, and he was revived. Therefore that place is called En-hakkorei [Spring of the Caller], which is in Lehi -- until this day.

20 [Samson] judged Israel in the days of the Philistines * for twenty years.

1 Samson went to Gaza. He saw there a harlot and consorted with her. * 2 It was said to the Gazites, "Samson has come here!" So they went around and lay in wait for him all night at the city gate. They remained silent all night, thinking, "By the dawn light, we will kill him." 3 Samson slept until midnight. He arose at midnight and grasped the doors of the city gate and the two doorposts and tore them out, with the crossbar, and placed them on his shoulders. He brought them to the top of the mountain that faces Hebron.

4 It happened after this that he loved a woman from the Sorek Brook; her name was Delilah. 5 The governors of the Philistines went up to her and said to her, "Entice him and find out by what [means] his strength is so great, and by what [means] we may overpower him, so that we may bind him, to afflict him. Each one of us will give you eleven hundred [pieces of] silver."

6 So Delilah said to Samson, "Please tell me what makes your strength so

בניאים ראשונים

ככם ואחר אחר: וכן אותם שוק על-דרכו מפה ודולה נכד נשכ בסעוף סלע עיטם: ויעלו פלשתים וחתו ביהודה

והגשו בלחי: ויאמרו איש יהודה למה עליכם עלינו ויאמרו לאסור את-שמשון עלינו לעשות לו כאשר עשה לנו: וידרו שלשית אלפים איש מיהודה אל-סעף סלע עיטם ויאמרו לשמשון הלא נדעת כי-משלים בננו פלשתים ומה זאת עשית לנו ויאמר להם כאשר עשו לי בן עשיתי להם: ויאמרו לו לאסורך וידנו לחתך ביד-פלשתים ויאמר להם שמשון והשבעו לי פן תפגעו בי אתם: ויאמרו לו לאמר לא כי-אסר האסור ונתנוך בידם והמת לא נמיתך ואסורו בשנים עבתיים חדשים ויעלוהו מן-הסלע: הוא בא-עד-לחי ופלשתים הריעו לקבאתו ותצלח עליו רוח יהוה ותחייה העבתיים אשר על-ודועותיו בפשתיים אשר בערו באש והפשו אסוריו מעל ידיו: וימצא לחי-חמור טריה וישלח ידו וישקהו ונח: בה אלף איש: ויאמר שמשון בלחי החמור חמור המנחם בלחי החמור הפיתי אלף איש: וידו פכלתו לדרך וישלחו הקחי מינו ויקרא למקום שהוא רמת לחי: ויצמא מאד ויקרא אל-יהודה ויאמר אמה נתת ביד-עבדך את-התשובה הגדלה הזאת ועתה אמות בעלמא ונפלתי ביד הערלים: ויבקעו אלתיים את-המכתש אשר-בלחי ויצאו מקונו מים וישת ותשב רוחו ויחי על-כן וקרא שמה עין הקורא אשר בלחי עד היום הנה וישפט את-ישראל בימי פלשתים עשרים א שנה:

א שנה: ב ארתי לעזתים ו לאמר בא שמשון הנה נסבו ויאברו לו כל-הקילה בשער העיר ויתחילו כל-הקילה לאמר עד-אור הבקר הנה נהנה: וישכב שמשון עד-הצי הקילה ויגסו ופחצי הקילה יאחזו בלחות שער-העיר וישמי המוזות וישעם עם-הברית וישם על-כתפיו ויעלים אל-ראש הנה אשר על-פני הקרון:

ד אחריו בן ויאתב אשה בנחל שרק ושמה דילה: ויעלו אליה סרני פלשתים ויאמרו לה פתי אותו וראי כמה כחו גדול וכמה נכבד לו ויאסורו לענתו ואתנו נתן-לך איש אלף ומאה כסף: ותאמר דילה אל-שמשון הנה נא לי כמה כסף גדול וכמה תאסר לענותך:

15:9. The place was given this name after the event described below. 15:11. By telling Samson that the Philistines were their rulers, they justified their decision to hand him over to the enemy. They implied that Samson had endangered the entire population by inciting the Philistines to take reprisals against helpless, innocent people. 15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on

15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

15:16. I.e., bones of slain Philistines. This is a play on 15:17. Alternatively, "Casting of the Jawbone." 15:17. The hollows from which the teeth grow (Rashi). Alternatively, the depression in a large rock in the place named Lehi (Radak). 15:20. Despite Samson's scattered victories over them, the Philistines maintained their control over the land. 16:1. To continue his provocations against the Phil-

EARLY PROPHETS

⁷ Samson told her, "If they bind me with seven wet twines that have never been dried, I would become weak and be like any other man."

⁸ The governors of the Philistines then brought her seven wet twines that had never been dried, and she bound him with them; ⁹ and there was an ambush party sitting for her in the room. She said to him, "Philistines are upon you, Samson!" and he snapped the twines as flax straw snaps when it smells fire; and his [full] strength was not even apparent.

¹⁰ Delilah said to Samson, "Behold, you have mocked me and told me lies! Now tell me how you can be bound."

¹¹ He said to her, "If they bind me up with new ropes with which work was never done, then I would become weak and be like any other man."

¹² So Delilah took new ropes and bound him with them and said to him, "Philistines are upon you, Samson!" and the ambush party was sitting in the room. [Samson] snapped them off his arms like a thread.

¹³ Then Delilah said to Samson, "Up to now you have mocked me and told me lies! Tell me how you can be bound!"

¹⁴ He told her, "If you weave the seven locks of my head onto a weaving rod." She fastened [it] with the peg of the loom.

She said to him, "Philistines are upon you, Samson!" He awoke from his sleep and tore out the peg of the loom and the weaving rod.

¹⁵ She said to him, "How can you say, 'I love you,' when your heart is not with me? This makes three times that you have mocked me and not told me what makes your strength so great!"

¹⁶ It happened that after she tormented him with her words every day and pressed him, he became exasperated to death. ¹⁷ So he told her all [that was in] his heart and said to her, "A razor has never gone up upon my head, for I am a nazirite unto God from my mother's womb. If I would be shaven, my strength would leave me: I would become weak and be like any [other] man."

¹⁸ Delilah saw that he had told her all [that was in] his heart, so she sent and summoned all the governors of the Philistines, saying, "Come up this time, for he has told me all [that was in] his heart." So the governors of the Philistines came up and brought up the money in their hands. ¹⁹ She lulled him to sleep on her knees, and she called over the man and had him shave off the seven locks of his head, thus beginning to afflict him, and his strength departed from him. ^{*} She said, "Philistines are upon you, Samson!"

He awoke from his sleep and said [to himself], "I will go out [to fight] like every other time, and arouse myself!" But he did not know that H^ASH^EM had departed from him.

²¹ The Philistines seized him and gouged out his eyes. ^{*} They brought him down to Gaza and bound him in copper fetters; he was made to grind [grain] in prison. ²² The hair of his head began to sprout after he had been shaven.

²³ The governors of the Philistines gathered to make a great sacrifice unto their god Dagon, and for a celebration. They said, "Our god has delivered Samson our enemy into our hand!" ²⁴ The people saw him and praised their god, for they said, "Our god has delivered into our hand our enemy and the destroyer of our land, the one who increased the numbers of our slain."

²⁵ It happened when their heart became merry that they said, "Summon Samson and let him entertain us!" They summoned Samson from the prison

The Philistines celebrate . . .

Samson's downfall

Delilah finally succeeds

Delilah's third treachery

Delilah's second treachery

בניאים ראשונים

^א וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמֹשׁוֹן אִם-יִאֶסְרֶנִּי בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לְחִים אֲשֶׁר לֹא-חֹרֵב

^ב וְחִלְיֹתֵי וְדִיחֵי כַּאֲשֶׁר הָאָדָם: וַיַּעַל-לָהּ סֶרֶף כִּי פִלְשִׁתִּים שָׁבְעָה יְתָרִים

^ג לְחִים אֲשֶׁר לֹא-חֹרֵב וַתֹּאסְרֶהוּ בָהֶם: וְהָאֵרֶב יָשֵׁב לָהּ בְּחֹדֶר וַתֹּאמֶר

^ד אֵלָיו פִּלְשִׁתִּים עֲלֶיךָ שְׁמֹשׁוֹן הִנְמַלְךְ אֶת-הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יִתְקַן פְּתִיל-

^ה הַבְּעֵרֶת בְּהֵרִיתוֹ: אֲשֶׁר וְלֹא נִדְעָה כֹּהוּ: וַתֹּאמֶר דִּלְיָה אֶל-שְׁמֹשׁוֹן הֲנִיָּה

^ו הַתְּלַמֵּךְ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלָי כְּבֹבִים עִתָּה הִנְחִידֶנָּה לִּי בַמָּוֶה תֹּאסְרֶהוּ: וַיֹּאמֶר

^ז אֵלָיו אִם-אֶסּוֹר יִאֶסְרוּנִי כַּעֲבֹתֶיךָ הַדְּשִׁים אֲשֶׁר לֹא-נִעֲשְׂהָ בָהֶם

^ח מִלְּאֲכָה וְחִלְיֹתֵי וְדִיחֵי כַּאֲשֶׁר הָאָדָם: וַתִּקַּח דִּלְיָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים

^ט וַתֹּאסְרֶהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פִּלְשִׁתִּים עֲלֶיךָ שְׁמֹשׁוֹן הִנְמַלְךְ יָשֵׁב בְּחֹדֶר

^י וְהִתְקַם מֵעַל זְרַעְתֹּיו כְּחוֹט: וַתֹּאמֶר דִּלְיָה אֶל-שְׁמֹשׁוֹן עַד-הֲנִיָּה הַתְּלַמֵּךְ

^{יא} בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלָי כְּבֹבִים הִנְחִידֶה לִּי בַמָּוֶה תֹּאסְרֶהוּ אֵלָיו אִם-תֹּאבְרֶנִּי

^{יב} אֶת-שִׁבְעַת מַחְלָפוֹת רֹאשִׁי עִם-הַמַּסְכָּת: וַתִּתְקַע בִּיתָד וַתֹּאמֶר אֵלָיו

^{יג} פִּלְשִׁתִּים עֲלֶיךָ שְׁמֹשׁוֹן הִימַלְךְ מִשְׁנֹתָו וַיִּסַּע אֶת-בֵּיתָד הָאָרֶג וְאֶת-

^{יד} הַמַּסְכָּת: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיךָ תֹאמֶר אֶהְבְּתֶיךָ וְלִבְךָ אֵין אִתִּי זֶה שְׁלֵשׁ

^{טו} פְּעָמִים הַתְּלַמֵּךְ בִּי וְלֹא-הִנְחִי לִּי בַמָּוֶה כִּכְרֵךְ גְּדוֹל: וְהִנִּי בִּיְהִי־עֲצֻקָה לָךְ

^{טז} בְּדַבְרֶיךָ כִּי-הִנְחִינִי וְתֹאמְרֶהוּ: וַתִּקְצֹר נֶפֶשׁוֹ לְמוֹת: וַיִּגְדַּל-לָהּ אֶת-כֶּל-

^{יז} לְבוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא-עָלָה עַל-רֹאשִׁי כִּי-נִזְנִיר אֵלָיוֹם אֲנִי מִבְּטָן

^{יח} אִמִּי אִם-יִגְלַחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כִּי־י וְחִלְיֹתֵי וְדִיחֵי כִּכְרֵךְ הָאָדָם: וַתֵּרָא

^{יט} דִּלְיָה כִּי-הִנִּיחַ לָהּ אֶת-כֶּל-לְבוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסֶרֶף פִּלְשִׁתִּים

^כ לְאָמַר עַל-הַפָּעַם כִּי-הִנִּיחַ לָהּ [כִּי לִי] אֶת-כֶּל-לְבוֹ וְעַל-אֵלָיוֹ סֶרֶף

^{כא} פִּלְשִׁתִּים נִיעַלְו הַכֶּסֶף בְּיָדָם: וַתִּישְׁנֶנּוּ עַל-בִּרְכֵיהֶם וַתִּקְרָא לְאִשׁוֹ וַתִּגְלַח

^{כב} כָּ אֶת-שִׁבְעַת מַחְלָפוֹת רֹאשׁוֹ וַתִּמְחַל לְעֵנֹתָיו וַיִּסָּר כֹּהוּ מֵעַלְיוֹ: וַתֹּאמֶר

^{כג} פִּלְשִׁתִּים עֲלֶיךָ שְׁמֹשׁוֹן הִימַלְךְ מִשְׁנֹתָו וַיִּאֶמֶר אֵלָיו כַּפָּעַם בַּפָּעַם וַאֲנִיעַר

^{כד} וְהָיָה לִּי יָדַע כִּי יִהְיֶה סָר מֵעַלְיוֹ: וַיִּאֲחֹזוּהוּ פִּלְשִׁתִּים וַיִּנְקְרוּ אֶת-עֵינָיו

^{כה} וַיִּוָּדְדוּ אוֹתוֹ עֲזוֹתָה וַתֹּאסְרֶהוּ בְּנִחְשָׁתִים וַהֲנִי טוֹתָן בְּבֵית הָאִסְטוֹרִים

^{כו} וְסֶרֶף [וְהָאִסְטוֹרִים כִּי]: וַיִּתְחַל שַׁעַר-רֹאשׁוֹ לְצַמֵּם כַּאֲשֶׁר גִּלַּח:

^{כז} פִּלְשִׁתִּים נִאֶסְפוּ לִזְבַּח זִבְח־גְּדוֹל לְדָנוֹן אֲלֵהֵיהֶם וּלְשִׁמְשֹׁהוּ וַיִּאֲמְרוּ נָתַן

^{כח} כִּי אִמְרוּ נָתַן אֲלֵהֵינוּ כְּיָדֵנוּ אֶת-אִוִּיכֶנּוּ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעַם וַיִּתְלַלְוּ אֶת-אֲלֵהֵיהֶם

^{כט} הַזֶּה אֶת-חִלְיָנוּ: הֲוִיָּה כִּי טוֹב [כְּטוֹב כִּי] לָבָם וַיִּאֲמְרוּ קִרְאוּ

^ל לְשִׁמְשׁוֹן וַיִּשְׁחַק-לָנוּ וַיִּקְרָאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאִסְטוֹרִים [וְהָאִסְטוֹרִים כִּי]

^{16:19} It was not simply hair that gave Samson his great strength. Rather, it was his obedience to the command that he be a nazirite. When he permitted that status to be desecrated by revealing his secret to please his wife — who had his hair shorn — he lost his strength. Later, when

^{16:21} Because Samson allowed his eyes to entice him (14:3), he suffered the loss of his eyes (Jahmud, Sotah 10a).

he repented and resumed his nazirite observance (Yakar), his strength returned (Abarbanel).

he repented and resumed his nazirite observance (Yakar), his strength returned (Abarbanel).

and he sported before them. They stood him between the pillars.

²⁶ Samson said to the boy who was holding his hand, "Let go of me and let me touch the pillars that the building rests upon, so that I may lean on them."

²⁷ Now the building was full of men and women, and all the governors of the Philistines were there; and on the roof [there were] about three thousand men and women watching Samson's sport.

²⁸ Samson called out to HASHEM and said, "My Lord, HASHEM/ELOHIM! Remember me and strengthen me just this one time, O God, and I will exact vengeance from the Philistines for one of my two eyes."²⁹ Samson grasped the two central pillars upon which the building rested, and he leaned on them; one with his right hand and one with his left hand. ³⁰ Samson said, "Let my soul die with the Philistines!" He leaned with force, and the building collapsed on the governors and on all the people inside it. The dead whom he killed at his own death were more than he had killed in his lifetime.

³¹ His brothers and all his father's household came and carried him away; they brought him up and buried him between Zorah and Eshtaol, in the burial plot of Manoah, his father. **He had judged Israel for twenty years.**

17 There was a man from Mount Ephraim whose name was Micajehu. ² He said to his mother, "The eleven hundred [pieces of] silver that were taken from you, and you cursed [whoever stole it] and even said [the curse] in my ears — behold, the money is with me! I took it!" His mother said, "Blessed be my son to HASHEM!" ³ He returned the eleven hundred [pieces of] silver to his mother, but his mother said, "I had resolved to consecrate the money for HASHEM from my hand to my son to make a carved image and a molten image, * so now I will give it back to you."

⁴ He [again] returned the money to his mother, so his mother took two hundred [pieces of] silver and gave it to the silversmith, and he made it into a carved image and a molten image, * and it remained in Micajehu's house. ⁵ The man Micah * had a house of idolatry; he made an ephod and icons, and he installed one of his sons to be his priest. ⁶ [In those days there was no king in Israel; a man would do whatever seemed proper in his eyes. *]

⁷ There was a lad from Beth-lehem of Judah, of the family of Judah; he was a Levite, but he lived there. * ⁸ The man went from the city, from Beth-lehem of Judah, to sojourn where he would find [it suitable]. He came to Mount Ephraim, up to the house of Micah, to make his way.

⁹ Micah said to him, "From where do you come?" He said to him, "I am a Levite from Beth-lehem of Judah, and I am traveling to sojourn where I will find [it suitable]."

¹⁰ Micah said to him, "Stay with me, and be a father and a priest for me. I will give you ten [pieces of] silver a year, a set of clothes and your livelihood." So the Levite went [in]. ¹¹ The Levite desired to settle with the man, and the lad became to him like one of his own sons. ¹² Micah installed the Levite, and the lad became his priest, and remained in Micah's house. ¹³ Micah thought, "Now I know that HASHEM will be good to me, for this Levite has become my priest. *"

Micah's Levite priest.

MICAH'S [MICAJEHU'S] MOLTEN IMAGE 17:1-18:31

וַיִּצְחַק לְפָנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמֻּדָיִם. וַיֹּאמֶר שַׁמְשׁוֹן אֶל-הַבָּעַר

הַמַּחֲזִיק בְּיָדִי הַנִּיחֵה אוֹתִי. וְהוֹמַשְׁנִי [וְהַמְיִשְׁנִי ק] אֶת-הָעַמֻּדָיִם אֲשֶׁר

הַבַּיִת נִבְנוּ עֲלֵיהֶם וְאִשְׁעֵן עֲלֵיהֶם: וְהָבִית מְלֵא הַבָּאָנָשִׁים וְהַנְּשִׁיִּים וְשָׂמְדָה כָּל-סָרְוֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל-הַגָּב כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וְאִשְׁוָאָה רַב־אִים בְּשׂוֹתָק שַׁמְשׁוֹן: וַיִּקְרָא שַׁמְשׁוֹן אֶל-יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה זְכַרְנִי נָא וְחַזְקֵנִי נָא

אֲךָ הִפַּעַם הַזֶּה הֶאֱלֹהִים וְאִנְקָמָה נָקַם-אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינָי מִפְּלִשְׁתִּים: כִּס נִיבְלַת שַׁמְשׁוֹן אֶת-שׁוֹנֵי א עֲמוּנֵי הַתּוֹךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נִבְנוּ עֲלֵיהֶם וַיִּסְמְכוּ ל עֲלֵיהֶם אֶחָד בְּיָמֵינוּ וְאֶחָד בְּשִׁמְאָלוֹ: וַיֹּאמֶר שַׁמְשׁוֹן תָּמוּת נַפְשִׁי עִם-פְּלִשְׁתִּים וְיֵט בְּכַח וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל-הַסָּרְוִים וְעַל-כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-בָּו יְהוָה לֹא הִמְתִּים אֲשֶׁר הָמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מְאֹד שֶׁהָמִית בְּחַיָּו: וַיָּרֶדוּ אֲדֹנָי וְכָל-בֵּית אֲבֹתָיו וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ א וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין צְרַעָה וּבֵין אֲשְׁתָּאֵל בְּקֶבֶר מְנוּחַ אֲבֹתָיו [וְהוּא שֵׁפֶט אֶת-יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה] וְהוֹי-אִישׁ קְבוֹרָה אֶפְרָיִם וְשָׁמֵר מִמְּבַרְזֵה: וַיֹּאמֶר לָאֲמוֹ אֲלֶךְ וּמָאָה הִכְסֹף אֲשֶׁר לָקַח-לִי וְאֹתִי [וְאֹתָ ק] אֶלִית וְגַם אִמְרַת בְּאָזְנֵי הַנְּדִי הִכְסֹף אֹתִי אֲנִי לְקַחְתִּי וְתֹאמַר אֲמוֹ בְּרוּךְ הִנֵּה לִידוּדָה: וַיִּשָּׁב אֶת-אֶלְף-יִמְאָה הִכְסֹף לָאֲמוֹ וְתֹאמַר אֲמוֹ הִקְדַּשְׁתָּ הַקְדָּשִׁי אֶת-הַכְסֹף לַיהוָה מִיָּדִי לְבָנִי לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל וּמִסְכָּה וְעֹתָה אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ: וַיִּשָּׁב אֶת-הַכְסֹף לָאֲמוֹ וַחֲתָם אֲמוֹ מֵאֹתִים כֶּסֶף וַחֲתָמָהּ לַצּוֹרֵף וַיַּעֲשֶׂהוּ פֶּסֶל וּמִסְכָּה וְהוֹי בְּבֵית מִיכָה: וְהָאִישׁ מִיכָה לֹא בֵית אֱלֹהִים וַיַּעַשׂ אֶפֹד וַיִּתְּרָפִים וַיִּמְלֵא אֶת-יָד אֶחָד מִבְּנָיו וַיְהִי-לוֹ לְכֹהֵן: בְּיָמֵים הָהֵם אִין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו וַיַּעֲשֶׂה: וְהוּא לֹךְ וְהוּא גֵר-שָׁם: וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מְהֵרָה מִבֵּית לָחֶם לְהוֹרָה לְגוֹר בְּאֶשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הֵרָאֶרְעַם עַד-בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת דְּרָכּוֹ: וַיֹּאמֶר-לוֹ מִיכָה מֵאֵין קָבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹךְ אֲנִי מִבֵּית לָחֶם יְהוָה וְאֲנִי הֵלֵךְ לְגוֹר בְּאֶשֶׁר אִמְצָא: וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָה שָׂבָה עִמָּדִי וְהָיִה-לִּי לְאֹב וּלְכֹהֵן וְאֲנִי אֲתוֹן-לָךְ עֲשֶׂתָה כֶּסֶף לִימִים וְעָרֹךְ בְּגָדִים וּמִחוּזָתָה וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי וַיִּשָּׁב אֶת-הָאִישׁ וְהוֹי הַנְּעַר לוֹ בְּאֶחָד יָד מִבְּנָיו וַיִּמְלֵא מִיכָה אֶת-יָד הַלֵּוִי וַיְהִי-לוֹ הַנְּעַר לְכֹהֵן וְהוֹי בְּבֵית מִיכָה: וַיֹּאמֶר מִיכָה עִמָּה וְיַעֲתִי כִּי-יִתְּרֵב יְהוָה לוֹ כִּי הָיִה-לִּי הַלֵּוִי לְכֹהֵן:

17:1. From here to the end of Judges, the events described are not in their chronological place, for they occurred at the very beginning of the period of the Judges, soon after Joshua's death (Razini, from Seder Olam). 17:5. Micajehu and Micah are the same person. 17:6. The lack of a king, an authority to prevent such a sacrilege, was at the root of this tragedy. Because the same was true of the shocking incidents recorded in the succeeding chapters, this verse is repeated several times. 17:7. The lad was a Levite who lived in Beth-lehem, in

the territory of Judah (Radak). 17:13. Micah knew it had not been proper for his son, "qualified" priest, he felt assured of success.

מו וירא מלאך י"י אל האשה. מכאן את למד שאשתו של מנוח צדקת היות' שזכתה לדבר עמה מלאך ולשום שלום בינה לבין בעלה ולהודיעה שהיא עקרה והיא מונעת הרהיון ולא בעלה לבד דבר עמה. ולפי שראתה במלאך נקראת שמה "הצללפוני" שהיא פונה במלאך ואין צלל אלא מלאך כמדית (נחשית י"ט) כי על כן באו בצל קורתיו. להלן שהיה לוש צדיק יותר מאשתו באו המלאכים בצל קורתו ולא בצל קורתה ברם. הבא שבא המלאך אצלה לפי שהיתה צדקת לבד נקראת הצלל. למה נאמר הצלל ולא אמר הצל לפי ששתי פעמים נראה לו לאשה אחת כעיר ואחת בשרה. (שפטים י"ג) ויאמר אליה הנה נא את עקרה ולא ילדת הודיעה שהיא עקרה ולכך לא ילדה כדי לשום שלום בינה לבין בעלה לפי שהיתה פתרעפת על מנוח בעלה על שלא היתה יולדת. והרית ויולדת בן מכאן ואילך את תקבלי הריון ותלדי בן :

(2) IBID

וכן מנוח.

היה מרן ואשתו היתה מיהודה נמצא שמשון בא משבט י ו משבט יהודה שכך אמרו "אמיה רשמשון הצללפוני שמה והיא מיוחסת על שבט יהודה שנא' (ד"א ל') ושם אחותם הצללפוני :

(2:21) ע"ב (3) RALBAG

מוד זה סבה לחנוך אל שיהיה פרוש מהכלי העולם מהמסוות הרושניות ולאלה הפכה גם כן לזה שלא יעלה מורה על ראשו להורות על קדושתו כי זה כלו ממה שירחיק ממנו ההתגאל במנין הפשגל לפי מה שאפשר ופס שבה המנין מצוה למנין הנבוכה ר"ל גדול השער אלא שראוי שלא יפלט ממנו שהשם חדש בו נבוכה נוספת מסני הגזירות אשר לא יהיכה גדול השער לפי הסכמ וזה שכך מלאנו שחקף שגולת פר כחו ממנו ולא היה זה כן אם היתה הגבורה מתחייבת מגדול השער כי הדושש שיש בגדול השער נבוכה הוא מלך מלכו האידים העשנים בגוף שהיה מדרכם שיתהוה זהה השער וזה כי השער כשהניס אל מכליתו לא יגדל ולו יפלו האידים העשניים הם טוך הגוף ומתגבר אדומה בגוף ויתחדש מזה דוח

(ג) ולזה נא היסוד לאשת מנוח שהיא הרה ותלד בן והוא יחל להשיב את ישראל מיד פלשתיים או חולי לא היתה כלל יד פלשתיים על ישראל בימי השופטים ההם אצל יעד שני פנינים יחד והוא שכבר היו ישראל תחת יד פלשתיים ומשון יחל להושיב' מידם ולפי שהיה גלוי וידוע לפני מי שאמר וסיה העולם שפסיד משון לדודף אחרי הגשים וללקות בהם כהחכם השי' מלידה ומכאן ומהליון נמנעו מזה ולזה ראה שיהיה חיר חלבים כי הכמנע משמיית יין מופיל מאד לזה המנין כהמסר כל כרואה סוסה בקלקולה חיר נמנו מן היין ולזאת הסבה בעיה מנע אמו צמת היותה הרה צמח משמיית היין והשכר והזהיר איתה מאכילת כל פושחה לצורות של קדושת הנצר הילוד כי זה ממה שיישרם להנהיגו נקדושה ויהיה

(4) ABARBANEL

אבל כפי האמת רצה האל יתברך שמשון ממעי אמו יהיה נזיר כדי שישמר כן היין וכדי שיהיה מזוג מתחלף ואויב למוג הסלשתיים כמו שכתבתי. וגם לסבה אחרת והיא לפי שהיה גלוי לפני הדברים הזרים שהיה עתיד שמשון לעשותו. רצה יתברך שלא יחשוב אדם שיהיו מעשה שכרות, ומפני זה צוהו שיהיה מבטן אמו נזיר מהיין, וגם צוה שינזר כדי שלא יעלה מורה על ראשו. ויהיו שערותיו תלתלים שחורות כעורב, כאלו הוא מתאבל על שעובד ישראל והיות הפלשתיים גוברים עליהם, עד שתמיד מפני זה יבסוף להנקם מהם :

(5) MALBIM

יד (א) וירא אשה בתמנתה. יודיע בהצעת הסיפור כי היה נסבה מאת ה', כי רק ראה אותה בעיניו ולא דבר עמה והיה לו לחשוב סן לא תיטב בעיניו עת ידבר עמה או פן לא תרצה היא או אביה או פן לא תרצה להתגייר. ובכ"ז :

RAMBAM (6) פסוקים (ל"א)

יד אל יעלה על דעתך שמשון המושיע את ישראל או שלמה מלך ישראל [שנקרא] ידידיה נשאו נשים נכריות בגיותן. אלא סוד הדבר כך הוא. שהמצוה הנכונה כשיבא הגר או הגיורת להתגייר בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטול או בשביל שררה שיוכה לה או מפני הפחד בא להכנס לדת. ואם איש הוא בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית. ואם אשה היא שמא עיניה נתנה בכחור מבחורי ישראל : אם לא

RAMBAM (7) פסוקים (ל"ב)

שאמרו להם עובדי כוכבים תנו לנו אחת מכן ונטמא אותה ואם לאו נטמא את כולכן יטמאו כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל. "וכן אם אמרו להם עובדי כוכבים תנו לנו אחד מכם ונהרגנו ואם לאו נהרגו כולכם. יהרגו כולם ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל. ואם יחדוהו להם ואמרו תנו לנו פלוני או נהרוג את כולכם. [ו] אם היה מחוייב מיתה כשבע בן בכרי יתנו אותו להם. ואין מורין להם בן לכתחלה. ואם אינו חייב מיתה יהרגו כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל:

SOTA (10a) פסוקים (ל"ג)

שמשון על שמו של - ואמר רבי יוחנן - הקדוש ברוך הוא נקרא שמו - כי שמשון וקנן ה' אלהים וגו' - as it is stated: For a wall [shemesh] and a shield is Hashem, Lord.¹²⁵ The Hebrew word for "wall" here is shemesh, from which Samson's name (Shimshon in Hebrew) is derived.

ABARBANEL (9) פסוקים (ל"ד)

האשה בן נתקרא את שמו שמשון, ולא זכר למה קראו אותו שם, וידמה שרמזה שימש את האלהים כל ימי חייו בנימוצותו וגם רמז שיהיה שממה גדולה לפלשתים ולכן לא פרסם סבת השם ההוא : וזכר (כה) שיהיה ה' (והיא הכהונה מרות הקדש הבא לשופטי ישראל) התנועה לפענוח, ר"ל שקא היה שכלו מיושב כי אם (בלתי מסודר) ונפסם כפעמון, ושהתחיל זה בהיותו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול. וכתב רד"ק שמחנה דן הוא ליש שקראו דן, ואני אומר שהוא קרית יערים שקראו לו מחנה דן כמו שיזכור אחר זה. וזכר המקום אשר התחיל בו הרוח לפענוח, אולי לגבורות שעשה במקום ההוא או לסבה אחרת שנתגלה שם הרוח אשר בו :

YERUSHALMI (10) פסוקים (ל"ה)

הרבה ח מתני *בא לו אצל ר' דוסא בן ארכינס אבד לו אם באים אנו לדון אחר בית דינו של ר"ג צריכין אנו לדון אחר כל ב"ד וב"ד שעמד מימות משה וייעד עכשיו שנאמר יועל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים סוקני ישראל ולמה לא נתפרשו שמונתן של זקנים אלא ללמדך שכל שליטה ושליטה שעמדו ב"ד על ישראל הרי הן כבית דינו של משה נטל נקלו ומעותיו בידו והלך ליבנה אצל ר"ג ביום שחל "כ להיות בחשבונו עמד ר"ג ונשקו על ראשו ואמר לו בוא בשלום רבי ותלמידי רבי בהכמה ותלמידי וישקיבלת עליך את דבריי : גמ' כתיב ה' אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה ונו' וישלח ה' את ידו ואת בן דן ואת יפתח ואת שמואל. וירבעל נדעון בן שמשון יפתח זה אבירי עולם לכבוד שבית דינו של נדעון ושל יפתח ושל שמשון שקולין פנגד משה ואהרן ושמואל ולא עוד שסכך הגדולים מיכן ומיכן והממנים באמצע :

MIDRASH (11) בגאליה רבי

ואיזה זה זה שמשון בן מנוח ביחידו של עולם מה יחידו של עולם אינו צריך סיוע כף שמשון בן מנוח אינו צריך לסיוע אלא (שופטים טו. טו) 'וימצא לחי חמור טריה' מהו 'טריה' בר תלתא יומין רבי אבון אמר בטנה תרין היא

(12) 1810

לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו וסבור בו שהוא מלך המשיח כיון שראה אותו שמת אמר אף זה מת.

SOTA (13) סוטה

שמשון דן את ישראל - And R' Yochanan said: - כאביהם שבשמים - Samson judged Israel like their Father in Heaven, - שנאמר, "דן ירין עמו כאחד וגו'" - as it is stated:^[23] Dan will judge his people, like one etc. This can be expounded to teach that Samson, from the tribe of Dan, judged the Jews like God, Who is One.^[24]

(14) 1310

The Rabbis taught in a Baraisa: - תנו רבנן - The following FIVE men were CREATED WITH an aspect of SIMILARITY TO the One ABOVE,^[30] - וכולן לקו בהן - AND ALL OF THEM WERE STRICKEN IN THOSE areas in which they excelled. - שמשון בכחו - SAMSON was similar to the One above WITH HIS STRENGTH,^[31] - שאול בצנארו - SAUL WITH HIS NECK,^[32] - צדקיה בעיניו - ABSALOM WITH HIS HAIR,^[33] - אבשלום בשערו - TZIDKIAH WITH HIS EYES, - אסא ברגליו - and ASA WITH HIS LEGS.^[34]

SOTA (15) סוטה

R' Yitzchak of the house of R' Ami said: - מלמד שהיתה שכינה מקשקשת לפניו כוונג - It teaches that the Divine Presence resounded within him like a bell, to escort him wherever he went. - כתוב הכא, "לפעמו במחנה דן" - For it is written here: to resound in him in the camp of Dan. - וכתוב התם, "פעמן ורמן" - And it is written regarding the tunic of the Kohen Gadol:^[64] A bell and a pomegranate. Just as the sound of the bell accompanied the Kohen Gadol wherever he walked, the Divine Presence escorted Samson.^[65]

SOTA (16) סוטה 6

The Rabbis taught in a Baraisa: - שמשון בעיניו מרר - שמשון REBELLED against God WITH HIS EYES, - שנאמר, "ויאמר שמשון אלי-אביו אותה קח לי כי-היא ישרה בעיני" - AS IT IS STATED regarding the woman from Timnas whom he wished to marry: SAMSON SAID TO HIS FATHER, "TAKE HER FOR ME, FOR SHE IS FITTING IN MY EYES."^[35] - לפיכך נקרו פלשתים את עיניו - THEREFORE, THE PHILISTINES GOUGED OUT HIS EYES, - שנאמר, "ויאחזוהו פלשתים וינקרו את-עיניו" - AS IT IS STATED: THE PHILISTINES SEIZED HIM AND GOUGED OUT HIS EYES.

כתיב, וירד שמשון תמנה" – It is written:^[45] *Samson went down to Timnah.* – וכתיב, הנה חמיר עלה תמנה" – But it is written regarding Judah: *Behold, your father-in-law is going up to Timnah.*^[46] Does one need to ascend or to descend to reach Timnah?

The Gemara offers three possible answers:

אמר רבי אלעזר – R' Elazar said: שמשון שנתגנה בה כתיב ביה – With regard to Samson, who was denigrated in [Timnah], it is written that his travel to Timnah was a descent; והנה חמיר עלה תמנה" – but about Judah, who was elevated there, it is written that his travel to Timnah was an ascent.^[47] רבי שמואל בר נחמני אמר – R' Shmuel bar Nachmani said: שתי תמנאות היו – There were two Timnachs. חדא בירידה וחדא בעליה – One could be reached through a descent, and one through an ascent.^[48] רב פפא אמר – Rav Pappa says: חדא תמנה הואי – There was only one Timnah; ודאיתי מהאי גיסא עליה – but for one who comes from this direction it was reached via a descent, ודאיתי מהאי גיסא עליה – while for one who comes from this other direction it was reached via an ascent.^[49]

(18) R' ADIN STEINSALT "BIBLICAL IMAGES"

First, however, it would be appropriate to examine more closely the phenomenon of prophecy. A prophet, in the biblical sense, is someone who, by virtue of his personal characteristics and of his having been chosen by God—as in the case of Jeremiah, "Before I formed thee in the belly I knew thee" (1:5)—becomes a vessel for what the medieval sages called the Divine Plenty. The resultant prophecy is the action of this plenty on the chosen individual, who has thereby been fashioned into a vehicle of expression of divine speech. When the person is thus functioning, his humanity is held in abeyance; he is the instrument of something far greater than his human capacities. As a prophet, the speech that issues from him contains the higher wisdom; it expresses the omen and the vision. Moreover, not only is the content of the prophecy of utmost significance, but so also is the way the prophecy is manifested in the prophet and the prophet himself. Revelation is coming through the prophet; the Divine Plenty is descending upon the human race.

The incalculable importance of the phenomenon goes beyond the specific message; it is a point of contact between the higher and the lower worlds, showing us that they are not separate. Through the existential power of his experience, the prophet proves that there is a channel of communication with worlds ordinarily out of our reach. This is what the prophet is charged with, and this is what sanctifies all that he does.

This phenomenon of the higher power streaming through a member of the human race can manifest itself in other forms. True, the classical expression is that of divine speech in the throat of the prophet; but the Shekhinah can manifest itself also in the hands of the chosen one. Thus, the purpose of the whole story of Samson may be to show us this other aspect of divine manifestation. And indeed, though Samson was a paradoxical and unconventional sort of prophet, there is no denying that the Divine Plenty flowed through him. To be sure, most of the prophets who have come to deliver a message to humanity have expressed themselves in intellectual and even poetic terms; while Samson's vehicle of expression was through a superhuman strength, a physical prowess that so transcended the ordinary that it was obviously divine in origin.

This idea—which the sages considered, as in the Talmud, where it is said that five people were formed on a divine pattern, among them Samson—is mentioned plainly in the Bible text: "And the spirit of the Lord began to move him at times in the camp of Dan between Zorah and Eshtaol" (Judges 13:25). What was this spirit that moved him? The Midrash claims that it was the spirit of strength from God. And if so, the spirit of God, which in other prophets appeared as words of wisdom and righteousness, appeared in Samson as an enormous strength. He is, therefore, the prophet of divine power expressed as physical force. His whole personality is a vehicle of this aspect of the divine, as is pointed out several times in the story. He himself told it to Delilah in the innocence of his heart, when he tried to hint to her what would make him like other men.

אמר אביי (19) סוכה נקי SUKKA (2a)

אמר אביי — FOR HE HAS DONE GREATLY. — "כי הגדיל לעשות" — Abaye said: — ובתלמידי חכמים יותר מכולם — This means that he incites Torah scholars above all others. — כי הוא דאביי שמעיה — As in the following episode: For Abaye once overheard a certain man say to a certain woman, "Let us rise early and set out together on our way." — אמר — Thereupon, [Abaye] said to himself: — אינייל אפרשינהו מאיסורא — I will follow behind them in order to keep them from transgression. — אגל בתרייהו תלתא פרסי — He followed behind them for a distance of three *parsahs* in a meadow. — כי הוו פרשי מהדרי — When they reached a crossroads and took leave of one another,^[32] — שמעינהו דקא — [Abaye] heard them say cordially to each other: — אמרי אורחין — Our paths lead far apart, so we cannot travel any further together, — וצוותין בסימא — but the company would have been pleasant had we been able to do so.^[33] — אמר אביי — Upon seeing this Abaye said to himself: — אי מאן דסני לי הנה — Were it my enemy^[34] who made the journey with that woman, — לא הנה מצוי — he would have been unable to restrain himself from sin. — אגל תלא נפשיה בעיבורא דרשא ומצטר — He went and leaned against a door bolt and was despondent — אגל תלא נפשיה בעיבורא דרשא ומצטר — until a certain old man^[35] came and taught him: — כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו — Whoever is greater than his fellow, his evil inclination is greater than his fellow's as well!^[36]

הנער מן הכטן גלוי היה לפני הקדוש ברוך הוא ששמשון יהיה הולך אחר עיניו לפיכך הוירו בניור שלא יהיה שותה יין לפי שהיון מביא לידי זמה . ומה בזמן שהיה נזיר הלך אחר עיניו אילו היה שותה לא היה לו תקנה לעולם מרוב שהיה הודף אחד זמה . מהו שאמר מן הכטן לקיים מה שנא' (יחזקאל ב') במרם אצרך בכטן ידעתך . אבל ברשעים מהו אומר (הג"י יח) זורו רשעים מרחם תעו מכטן דוברי כזב וכה"א (ס"ג כ"ה) הן בעיני הוללותי וגו' . והוא יחל להושיע את ישראל סיד פלשתים בו תהיה חלה נבואת יעקב שאמר (בראשית מ"ט) דן ידן עמו וגו' יהי דן וגו' :

21 SOTA

the lad grew and Hashem blessed him. [4]

The Gemara inquires:

With what did [God] bless [Samson]? [5]

The Gemara answers:

Rav Yehudah said in the name of Rav: He blessed him with respect to his member. That is, his member was like that of ordinary people, yet his seed was like a rushing stream. [6]

22 RADAK

בהם כי אם שמשון לבדו. ולפיכך לא היה לפלשתים טענה להלחם בישראל מפני שמשון. כי לא היה ברשותם והוא לבדו היה עושה הרעות בפלשתים ועם פלשתים היה שוכן בעוד שהיה מריע להם. ומיראתם אותו גם כן היו נמנעים מלהלחם בישראל. לפיכך כשבקשוהו פלשתים מבני יהודה כשהלך לסלע עיטם (לקמן טו. יג) מסרוהו להם. וכן עדת רבורים בגויית האריה ודכש (לקמן יד. ח) וכן היות אשת שמשון למרעהו (שם פסוק ב) הכל סבה להנגם מפלשתים. יתברך האל אשר לו נתכנו עלילות וסבות. ומאתו הכל. אבל עונש נקירת עיניו לפי שאמר ותישר בעיני שמשון (שם פסוק ז) ואמר אותה קח לי כי היא ישרה בעיני (שם פסוק ג) ידמה כי חשק בה ליופיה. וכן באחרות אשר חשק ולקח לתאווה אליהן (פרק טו. א"ד). והנה הפסיד כוונתו הראשונה הטובה שהיתה רצון האל. כמו שכתוב כי מהי היא כי תאנה הוא מבקש מפלשתים (לקמן יד. ד). נראה כי בתחילה היתה כוונתו לטובה לבקש תואנה מפלשתים. ואחר כך גברה עליו התאוה בראותו אותה וישרה בעיניו. והפסיד כוונתו האלהית בכוונתו הגופנית הבהמית אשר התערבה בה ולפיכך נענש ונקרו פלשתים את עיניו מדה כנגד מדה. ורז"ל אמרו כן: אף על גב דכתיב כי מהי היא (לקמן יד. ד) כי אזל מיהא בתר ישרותיה אול (סוטה ט. ב) ואף על פי כן עזרוהו מן

23 SOTA (96)

It was taught in a Baraisa: REBBI SAYS: THE BEGINNING OF HIS DOWNFALL WAS IN GAZA. תחילת תחילת - לפיכך לקה בעזה - קלקולו בעזה - We know that THE BEGINNING OF HIS DOWNFALL WAS IN GAZA. דכתיב. ויילך שמשון ענתה וירא ישם אשה זונה וגו' FOR IT IS WRITTEN: [38] SAMSON WENT TO GAZA AND HE SAW A HARLOT THERE etc. HE WAS THEREFORE SMITTEN IN GAZA. דכתיב. ויורידו אותו ענתה. THEY BROUGHT HIM DOWN TO GAZA and they bound him in copper fetters.

24 RADAK כ"ד

השוא נח: (בט) וילפת. כמו ויטה מן ניהרד האיש נילפת (רות ג, ח) ילפתו ארחות רככם (איוב ו, יח) שהוא ענין ההפוך והנטייה: (לא) והוא שפט. והרי אמר למעלה נישפט את ישראל (לעיל טו, כ) אלא למעלה אמר וישפט אחר התשועה שנעשית לו בעין הקורא, כאלו אז מת, כי לא נעשית לו אחר כן תשועה אבל החלה מפלתו, ולא היתה לו אלא במותו. ועבשיו כשמת אמר והוא שפט את ישראל כמו שאמר בכל שופט ושופט. ויש בו דרש למה נאמר שתי פעמים כי שפט את ישראל עשרים שנה: אמר רבי אחא מלמד שהיו פלשתים יריאים ממנו עשרים שנה לאחר

25 MIBRASH במעשר וק"כ כ"ד

בכה התורה אבל נבחרתו ועשורו של ב"ן אינו כליב, שכן שלמה אומר (קהל"ט) שבתי וראה תחת השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלהמה וגם לא לחכמים להם וגם לא לנבונים עושר וגם לא ליודעים חן כי עת ופגע יקרה את כולם. וכן נרמזה אומר (ויק"ט) כה אמר יי אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בנבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו כי אם בואת יתהלל וגו'. ומתנות אלו בזמן שאינו באין מן הקב"ה סופן להפסק משני. שני רבותינו שני חכמים עמדו בעולם אחד מישראל ואחד מא"ה. אחותופל מישראל וכלים מא"ה ושניהם נאבדו מן העולם. וכן שני גבורים עמדו בעולם אחד מישראל ואחד מא"ה. שמשון מישראל וגלית מא"ה ושניהם נאבדו מן העולם. וכן שני עשירים עמדו בעולם אחד מישראל ואחד מא"ה. קרח מישראל והמון מא"ה ושניהם נאבדו מן העולם למה שלא היה מתנתן מן הקב"ה אלא חושפין אותה להם. וכן את מוצא בבני גד ובני ראובן שהיו עשירים והיה להם טקנה גדול וחבבו את ממונם וישבו להם חוץ מארץ ישראל לפיכך גלו תחלה מכל השבטים שנא' (ויק"ט) ויגלם לראובני ולגדי ולהצי שבט מנשה. ומי גרם להם על שהפרישו עצמם מן אחיהם בשביל קנינם. מנין ממה שכתוב בתורה ומקנה רב היה לבני ראובן וגו' :